

Lietuvos verslo paramos agentūrai

Kopija:

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetui

DĖL STRUKTŪRINĖS PARAMOS IR VALSTYBĖS PAGALBOS PRIEMONIŲ

Šiuo raštu Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmones vienijanti verslo organizacija Lietuvoje, kreipiasi dėl LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijos verslui skirtų priemonių bei Lietuvos verslo paramos agentūros pastaruoju metu skelbiamų kvietimų teikti paraiškas bei jų vertinimo būdo.

Atsižvelgiant į pastarųjų dviejų kvietimų pagal priemones „Smart FDI“ ir „COVID-19 produktai“ taikytą tęstinį atrankos būdą, kuomet kvietimas stabdomas anksčiau negu kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinė diena, jeigu pagal priimtus sprendimus dėl projektų finansavimo ir pateiktas naujas paraiškas paskirstyta ir prašoma skirti finansavimo lėšų suma sudaro galimybę paskirstyti visą kvietimui teikti paraiškas skirtą lėšų sumą, LVK mato esminius trūkumus formuojant ir organizuojant finansavimą per papildomas ES investicijų priemones bei teikia siūlymus.

Pastarieji papildomi ES investicijų kvietimai, skirti naujoms COVID-19 priemonėms, ir atnaujinti seni ES kvietimai, jiems skiriant papildomas lėšas, numatytas DNR plane, yra organizuojami tęstinės projektų atrankos būdu. LVK nuomone, tokio būdo pasirinkimas visoms priemonėms yra klaidingas, nes skirtingi kvietimai, orientuoti į skirtingus sektorius, siekiantys išspręsti skirtingas problemas, jų dydis bei reikalingo išankstinio pasiruošimo apimtis yra nevienoda. Rekomenduojame visas priemones suskaidyti į kelias kategorijas:

1.1. Priemonės, skirtos skubiai kovai su medicininėmis pasekmėmis („COVID-19 produktai“, „COVID-19 MTEP“) – taikyti tęstinę projektų atranką;

1.2. Priemonės, skirtos ilgalaikėi rinkos dalyvių transformacijai skatinti ir ekonomikos struktūrai gerinti („Smart FDI“, „Eksperimentas LT“, „Pramonės skaitmeninimas LT“, „Eco-inovacijos LT+“, „Pramonės perorientavimas, diegiant skaitmenines technologijas ir žiedinės ekonomikos plėtrą (pvz. inovacijos maisto ir pakuočių srityse, tekstilės gaminių pakartotinis panaudojimas bei perdirbimas ir kt.), įskaitant „Industry 4.0 Lab“, „Pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas“, „Kompetencijos LT“, „Mokymai užsienio investuotojų darbuotojams“, kt.) – taikyti konkursinę projektų atranką suteikiant bent 2 mėnesius paraiškų pateikimui;

1.3. Priemonės, skirtos smulkaus ir vidutinio verslo adaptacijai ir palaikymui („E-verslo modelis COVID-19“, „Naujos galimybės“, „Dizainas LT“, „Verslo konsultantas“ ir kt.) – taikyti tęstinę projektų atranką suteikiant ne mažiau kaip tam tikrą dienų skaičių paraiškų pateikimui, kuomet būtų svarbus kokybės aspektas, bet ne greitis.

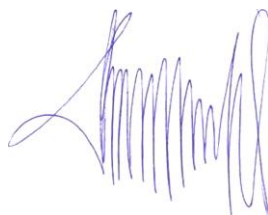
Visas išvardintas priemones galime kategorizuoti pagal tai, kurios iš jų yra skubios (1.1. ir 1.3 punktai), ir kurios orientuotos į ilgalaikę perspektyvą (1.2 punktas). Labai svarbu pritaikyti projektų atrankos būdus pagal tai, kokio svarbumo ir kokio skubumo yra priemonė, kokius tikslus nori pasiekti valstybė ją organizuodama ir kokie siektini valstybės rodikliai. Tokiu būdu labai svarbu pasirinkti tinkamą priemonių konkursų organizavimo būdą – tęstinės priemonės skirtos greitiems tikslams patenkinti, konkursinės priemonės skirtos ilgalaikiams tikslams.

Atkreiptinas dėmesys į komunikacijos ir aiškių konkurso organizavimo būdų sisteminius trūkumus. Iki pat priemonių „COVID-19 produktai“ ir „Smart FDI“ kvietimų teikti paraiškas paskelbimo, rinkos dalyviai nežinojo galutinių projektų finansavimo sąlygų aprašų (toliau – aprašai) ir kriterijų bei planuojamų kvietimų teikti paraiškas paskelbimo tikslų datų arba sužinojo prieš neadekvačiai trumpą laiką. Šiuo metu didžiausią susidomėjimą tarp smulkaus ir vidutinio verslo turintis būsimasis kvietimas „E-verslo modelis COVID-19“ yra absoliučioje spėlionių stadijoje – nėra aiškus priemonės projektų atrankos būdas, galutiniai kriterijai, numatomas finansavimas priemonei, apribojimai, kita reikšminga informacija bei nėra skelbiamas aprašo projektas bei tiksli paskelbimo data.

Atsižvelgiant į išdėstytas pastabas, rekomenduojame ateityje skelbiamų priemonių galutines taisykles, numatomą atrankos būdą ir tikslią priemonės paraiškų pateikimo pradžios datą ir valandą paskelbti ne trumpiau nei likus vienam mėnesiui iki kvietimo atrankos paskelbimo, kad suinteresuoti subjektai turėtų tinkamas sąlygas įvertinti savo galimybes pateikti paraiškas ir parengti kokybiškas paraiškas. Taip pat siūlytume diferencijuoti projektų atrankos būdą pagal priemonės tikslus: 1) Priemonėms, skirtoms skubiai kovai su medicininėmis pasekmėmis bei priemonėms, skirtoms smulkaus ir vidutinio verslo adaptacijai ir palaikymui – taikyti tęstinę projektų atranką skelbiant patvirtintą aprašą bent vieną mėnesį iki projektų atrankos pradžios bei, esant galimybei, numatyti ne mažesnę paraiškų pateikimo dienų terminą, kas iš esmės sudarytų galimybę tęstiniam atrankos būdai virsti į konkursinį, tačiau leistų pareiškėjams pateikti paraiškas, kur pagrindinis kriterijus būtų kokybė, o ne greitis, ir leistų visiems dalyvauti lygiavertėse lenktynėse. 2) Priemonėms, skirtoms ilgalaikiai rinkos dalyvių transformacijai skatinti ir ekonomikos struktūrai gerinti – taikyti konkursinę atranką, iš anksto paskelbiant galutinį patvirtintą aprašą bent 2 savaitėms iki kvietimo teikti paraiškas paskelbimo bei suteikiant ne trumpesnę kaip 2 mėnesių terminą kokybiškoms ir tinkamoms paraiškoms parengti.

Be to, matytume poreikį tariantis su socialiniais partneriais, į kuriuos ir yra orientuotos priemonės, išskirti prioritetus ir numatyti, kokias lėšas skiriame greitiems poreikiams ir kokias ilgalaikiams tikslams. Ir be abejo siūlome įtraukti socialinius partnerius į priemonių finansavimo sąlygų aprašų sudarymą – leisti per protingą numatytą laiką teikti pastabas ir pasiūlymus būsimosioms priemonėms.

Prezidentas

Andrius Romanovskis

Originalas nebus siunčiamas

Gabrielė Gaubienė, tel. (8 5) 212 1111, el. p. gabriele@lvk.lt